Brassó, 1892. VIII. évfolyam, 135-ik szám. Csütörtök, november 10.

Bérmentetlen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . . 7 frt — kr
Félévre . . . 3 „ 50
Negyedévre . . 2 „ 75
Külföldre egész évre 20 frank.

Egyes szám ára 5 kr. s kapható a kiadóhivatalban s Grosz Gusztáv tőtökollektorságban

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassómegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban

Hirdetések díja:
4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. Nagyobb és többszöri hirdetéseknél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő

Nyitottéri közlemény sora 10 kr

Hirdetések és Nyitottér díjai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztőségi iroda Brassó, Kolostor-utcza 26. szám alatt, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

A szerkesztőért felelős: FEJER VILMOS. Kéziratok vissza nem adatnak.

A lap kiadó-hivatala: Brassó, Kolostor-utcza 28. sz. a. Ide küldendők az előfizetési pénzek és hirdetések díjai.

A valódi helyzet.

Bécsből írják tudositóinknak:

„Az a laptudositó, a ki a napokban a „Magyar Hirlapot" értesitette, a belolyásos bécsi körökben uralkodó hangulatról, a magyarországi legujabb eseményekről, alkalmasint jó forrásokból meritett, habár — akarva vagy nem — sokat eltorzitott és sokat helytelen világitásban mutatott.

A mi mindenekelőtt a koronát illeti, nem fogjuk azt az izlésteleséget elkövetni, a melynek az a tisztelt ur átengedte magát, bizonyára csak felhevult kedélyének hatása tulajdonszében.

Szent-István koronája mostani viselőjének nincs szüksége magatartásának értelmezésére, még jóakaratura sem.

A földön még nem volt uralkodó, a ki alkotmányos kötelességeit oly komolyan vette s minden körülmények közt szentül teljesitette volna, mint épen ő; ezért teljesen ki van zárva, hogy személyes érzelem, kedv, szeszély vagy lehangoltság befolyást gyakorolna tárgyilagos elhatározásaira.

Különösen és konkrét a magyar kormányviszonyokra alkalmazva, ez azt akarja mondani, hogy a kormány sohasem vett s nem is akar venni alkalmat, bizalmát elvonni egy kabinettől, a meddig a parlamentáris többség a mellett van, vagy maga ki nem jelenti, hogy egy vagy más nyomós okból, legyen ez ok akár magában a kabinetben, akár azon kivül, elvesztette a bizalmát a további erős támogatás iránt a többség részéről.

A mennyire idevaló mérvadó körökben értesülve vannak, és itt rendesen jól vannak értesülve, gróf Szapárynak eddig még nem volt alkalma, ő Felségének ezen irányok valamelyikében előterjesztést tenni, valamint a koronának sem volt legcsekélyebb oka, ez államférfiuhoz való nagy bizalmát tőle csak részben is megvonni, vagy bizalmában a legkevésbbé is megingani.

A teljes igazságnak megfelelőleg, már világosan és érthetően bebizonyitottuk, hogy a koszoru ügyében magasrangu katonák és az udvarhoz tartozók a legmagasabb állásokban, osztoztak a miniszterelnöknek a tulajdon lovagias érzés ülkön alapuló feltevéseiben . . .

Az ugynevezett egyházpolitikai kérdések, mint sötét felhők mindenestre léteznek Magyarország láthatárán; de e kérdesek a legcsekélyebb árnyékot sem vetik a korona és kabinet közti viszonyra s a mennyire itt tudva van, a véleménykülönbségek a magyar kabinetben nem vonatkoznak az ügy érdemére, hanem csak a taktikára, a mely szerint a római kuria notarius barátságtalanságával és a magyar alsó klérus morgalmával szemben eljárnak. Néhány miniszter a tekintetnélküli liberális, rögtöni erélyes eljárás mellett van, mig a kabinet többi tagjai a lépésenkint való haladás mellett vannak.

A mi ez irányban eléleges jóváhagyás alá terjesztetett, az utóbb emlitett taktika vágányaiban mozog s biztosággal lehet számitani a fórendházi többség szavazatára is; az eléleges jóváhagyás is a legnagyobb készséggel megadatott. A mi még nem lett előterjesztve, abban még a kabinetben is ellentétes a nézet, de még e napokban el kell simittatnia.

És mivel sem lenne igazolva a feltevés, hogy a kabinet maga-magát röpitse levegőbe egy taktikai kérdés miatt, oly pillanatban, midőn a valutarendezés folyamatban van és midőn minden józan államférfiunak főtörekvését oda kell irányoznia, hogy megszüntettessék az a mindenesetre rossz benyomás, melyet az ismeretes legujabb események itt minden körben keltettek.

Mert abban tökéletes igaza van a „Magyar Hirlap" tudositójának, hogy az ellenzék különös magatartása s az öreg honvédeknek furcsa aggkori gyöngesége, a bizalmatlanságot Magyarországgal szemben, a mely már eltünt, itt ujra felélesztette.

Hova vezessen ez, kérdik itt aggódva, ha felülkerekednek Magyarországon az ősdi 49-es nézetek, melyeknek [mégis Apponyi is oly gyöngén opponált, midőn a velük való kokettirozásban az elnézésig megy.

Mi következik a monarchiára, belső összetartására, külső tekintélyére, na nagy mérsékelt, államférfiasan iskolázott szabadelvű párt szétrobbantatik és romjairól egy messze balra tolt, chauvinista többség képződik? A monarchia egész szerkezete meginogna és erőszakkal tolulnának fel oly kérdések, melyeket veszedelmes convulsiók nélkül alig lehetne megoldani.

Az ideváló körökben valóban ez a hangulat. A tökéletes bizalmat Magyarország loyalitásához és politikai érettségéhez csak a korona őrizte meg, Kálnoky és Kállay támogatják e bizalmat teljes erejükből, egész tehetsége szerint segit nekik báró Fejérváry, kinek hazafiassága épen e mozgalmas napokban vált be legfényesebben. Ha tudná az ellenzék, hogy ez a „katona mint viseli itt magát, megkövetnék őt azokért a meg nem érdemelt igazságtalanságokért, és valóban megtanulnátná tőle az ellenzék, milyen az igazi, hamisitatlan hazaszeretet, mint képviselik az udvari társaságban Magyarország érdekeit, hirét és méltóságát."

A milleniumi kiállitás.

— Dr. Matlekovics Sándor felolvasása. —

Az orsz. iparegyesület összes szak osztályai nov. 4-én délután lovag Falk Zsigmond elnöklete alatt igen látogatott ülést tartottak, melyen dr. Matlekovics Sándor érdekes felolvasást tartott a milleniumi kiállitásról. Bevezetésképen kiemelte, hogy nem szándékozik ezzel a hálás témával foglalkozni, hogy kiváratos-e-e-mig ma is az általános kiállitások rendeztess?

Ma már egy tényunyel állunk szemben. Azzal, hogy a kormány és törvényhozás elhatározták a kiállitás rendezését s most már csak az a kérdés, hogy mi a teendő akkor, ha a milleniumi kiállitás 1895-ben a városligetben rendeztetik. A 95. évi kiállitásnak nem az iparfejlesztés a czélja s igy nem lehet egyszerü másolata, bővitett vagy fölme legitett kiadása az 1885. évi kiállitásnak. A mostani kiállitásnak az a czélja, hogy méltó keretet adjon nemzeti létünk ezer évesünnepének.

A kiállitás rendezésénél két főszempont legyen az irányadó. Először az, hogy kulturank, iparuk kereskedelmünk hiven legyen feltüntetve; de most már ne az legyen az irányadó, hogy minél több kiállitó legyen, hatfertelmes szikra. Eltaszitja magától a leány[1] hogy menjen.

— Jó, hát az sem lesz!! . . .

Iliánát hivta az öreg, vak anyja.

III.

Estig mesét mond az öreg asszonynak, Olyan dolgokról, a mit az nem lát.

— Miért mentél ki meginf, Iliána?

— Nézem az eget, hej olyan piros....

— Merre, Iliána? . . .

— A két hegy között, a hol Szándruék laknak.

— Rossz esztendejük lesz a császár katonáinak. Lesz szüret a vérben . . .

— Meginf nem vagy itt, Iliána? ! . . .

Ha félsz, fudd meg a kürtöt. — Az öreg Ónucz nem haragszik meg érte.

— Nézem, hogy az a piroság mint nő . . . Olyan, mintha valami veres pontot mind tovább és tovább huznának az egen . . .

— Iliána, nem hallasz valamit? Ugy tetszik, mintha legyek zümmögnének a levegőben, pedig este van.

— Nem hallok semmit.

— Olfad el a gyertyát, ha ég . . .

— Mindjárt. Most, mintha én is hallottam volna valamit.

— Te kimész, Iliána?

— Körülnézek, addig nem tudok aludni.

. . . Minek gondolt meginf ő rea? ! . . .

Lám, eljött sebesen, mint a gondolat, hivatlanul, mint a veszedelem. Ott áll előttie.

Magas, erőteljes, sugár legény, vilogó szemekkel, tüzes ajakkal.

— Menj innen, menj! . . . Félek tőled, mint a sötétségtől, irtózom, mint a gonosz lélektől . . . Utálak ugy, mint a bünt. Mit akarsz? ! . . . Eredj innen! . . .

— Szeretlek, Iliána.

— Ne kinozz! Vakuljak meg, ha nézlek, sükötüljek meg, ha haligatok reád. Vétek nekem, ha látlak, vétek, hogy hallgatlak!...

— Ugy szeretez vakatit, Iliána? . . .

A leány összerázkódik. Ezt ne higgye róla.

— Nem, senkit. Az csak a mátkám, nem a szerelem. Az szeret, én eltürem; az megcsókol, én elszonvedem: az feleségül fog venni, én nem bánom. Ő sem mondta azt hogy szeresssem, csak mást ne szeressek . . . Menj innen te is! . . .

— Légy a feleségem, Iliána. Semmim sincs, hát nincs is mit szeressek, csak téged foglak szeretni.

Hagyd el a kezem, eressz. Halljod, hiv az anyám. Eressz! . . .

Erzi a legény meleg lehelletét az arczán.

— Miért különb az a másik, mint én?...

— Apám mondja.

— Sovány karu, gyenge mellü . . .

— Sok a marhája, csüre.

A legény szemeiben kigyullad valami

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

nem az, hogy a bemutatott czikkek legyenek kiválók a maguk nemében. A második szempont az, hogy az egész kiállítás tartama alatt legyen valami fövonzó erő, a mi a kiállítás keretén belül a közönséget folytonosan látogatási ismétlésre hívja. A kiállítás általános legyen s fügend fordíttassék mezőgazdaságunkra mint hatásosabb bemutatására. Az időleges kiállításoknak egész során kívül nemzetközi magvásároknak, gyümölcsvásárt s többit kell tartani. A kiállításnak fontos és érdekes tére lesz a retrospektív kiállítás, ennek keretében népipari és iparművészeti gyűjteményeink bemutatása. Egy külön törösmű, külön egyházi művészet-történeti kiállítás, külön város-történeti táblázat s egy pavillonban keresekedelmük történetét kellene bemutatni. A szórakoztatások leleményes és folytonosan váltakozó csoportosításán kívül az összes tudományszakok nemzetközi kongresszusait össze kellene hívni Budapestre. A nemzetközi versenyek egész sorát is lehetne rendezni alkalmas időbosztás mellett. Kiemeli a felolvasó, hogy a rendelkezésre álló rövid idő alatt a kereskedelmi kormánynak egész tevékenységét összpontosítnia kell a kiállítás rendezése körül, ha sikert akar elérni.

Végül még hangsúlyozza, hogy rendkívül fontos szerepe van a kiállítás rendezésében a fővárosnak, a mely a kiállításnak minden sikerébül is a legtöbb reális haszmot hozza. Apróléokes torzsalkodásoktól ezért a fővárosnak tartózkodnia kellene. Nevezetesnek tartja például, hogy a milenc az 1885. évi kiállítás után a városliget kiállítási területét, mint egy óriási feltöltött, gondozott parkot adtak át, — még most is vannak egyesek, a kik arról beszélnek, hogy a kiállítás miatt kipusztítottak a városligetet. Hiszen mindenki tudja hogy a városligetet azon a tájon, a hol most az iparcsarnok van, mi volt. Egy lapos mocsár, melyen megállt az esővíz és a melyen egy bűzt terjesztő csatorna kanyargott végig, melytől nyáron az egészségüket féltő emberek menekültek. A főváros tehát a milleniumi kiállításból is csak nyerhet a vesztieni valója legteljesebb egy pár görbe fa, mely a közkedést akadályozza. Ő bízik a mérvadó tényezők tapintatában, hogy az apróléeskosságoktól a kiállítás sikere érdekében el fognak tekinteni. A kiállításnak sikerülni kell, az bizonyos.

A felolvasót élénken megéljenezték s az elnök köszönetet mondott neki érdekes fejtegetéseiért.

Levelezés.

—

Brassó, november 9.

A „Brassó" közelebbi számában Dr. Coronensis aláírással egy *„Nyilttevél a brassói ev. ref. egyházközséghez"* czímü czikk jelent meg. Miután, mint maga a t. szerkesztőség is megjegyzi: *a czikk hangja nem felel meg annak, a minőnek ily kérdést tárgyalni kell*", látható, hogy az nem is abból a czélból van írva, hogy azt az illető egyházközség legkuvébbé is figyelemre méltathassa s igen természetes, hogy annak tartalmához szélni, ily modor után én sem kívánhatok. Miután azonban ugy látszik, hogy akadt fajdalom! bizonyos melegfejü patriota, a ki az általa nagyon is hangoztatott békés egyetértést az által kívánja előmozditani, hogy a más felekezetek lelkészeit megtámadja, s miután csak alig múlva el az idő, hogy a helybeli ev. szász nagy pap ellen intézett méltatlan támadás elhangzott, ugy látszik, hogy a viszketeges elmefigyelme ellenünk fordult: nem tehetem, hogy azon, az iróra igazán visszaforditható *„qualifikálhatatlan"* szavakat, melyekkel egyházközségünk tiszteletre méltó hivatalnokát sértő cynismussal illetegeti, midőn ilyeneket mond: *„társadalmunk legifjabb jöveénye Nagy Károly", „református — ugy mondják — „bispap" „nagy hangon elkövetett", „Nagy uram lázit", „Isyága ember", „Sajnálom szegény református testvéreket, ha ily forrásból merítik az igazságot"* vissza ne utasítsam.

Tisztelettes Nagy Károly ur egyházközségünknek az arra elég értelemmel és belátással biró mély, igazgató tanácsa által alkalmazott hittanára, ki mint ilyen elgyengült lelkészünk mellett segédkezik is s a kinek hat éven át folytatott egyetemi tanulmányozása után, melyek közül kettőt a mivelt Európa kitünöbb egyetemein Hollandiában, Utrechtben és Némethonban Marburgon töltött, letett szigorlata után *„theologiai magántanár"* oklevele és rangja van, a mi qualifikáczió tekintetében mindenesetre fel ér a Coronensis ur előbe tett s 4—5 évi egyetemi tanulás után szerezhető Dr. rangnak. Azért nevezzés pöffeszkedés ötet a képzett magasbol, mint valami sokkal alsóbb állásu egyent per *„Nagy uram"* traktálgatni. Az ilyen hangou beszélést a mi pap-tanárunkról mi is kikérjük magunknak.

Hogy milyen forrásból merítjük mi, sajnálatra méltóknak deklarált reformátusok az igazságot, azt nem a Dr. ur, sem felserdült ifju gymnasistája, hanem ahhoz értő egyetemi fakultás tanári kara itélte meg s nem az nevtesvegez, vagy megrovandó, a ki bár *„bispap"* jelzővel illettetik *„nagyhangon"* végzi tanítását, nem az, a ki magát *„nagyuak" képzelve" „magas hangon"* akar alábbszinü magáról. — Hogy a mi theologiánk és egyháztörténelmünk a Dr. Coronensis szerint különböznek: az bizonyos. De hát ezért vannak kölön templomaink, hogy járjon kiki a meggyőződésével megegyezőbe s a máséval ne bajlódjék. A közmondásként: „Sopörjen kiki a maga háza előtt." — Mi tudjuk, hogy a Dr. Coronensis ur egyháza bennünket zöldesütörtökön évenként czakumpakk mindenestül kiátkoz ki, és megátkoz: de mi ebből épen semmit sem csinálunk; a más hitelvét a politikai lapban nem fesszegetjük; hadd legyen kinekkinek az ő hite szerint. Mi köze másoknak is a mi reformáczioi ünnepségünknek saját tudásunk szerinti megünnepléséhez? S mi szava idegennek a mi papunk *„hiteleehez"* s annak-mint hallgatóihoz egyházi tanitásban intézett hirdetéséhez? És ha valaki oh-be illetöleteuil bele kötkedik s a békés polgárokat annak *elferdített* hiresztelésével egymás ellen igazítja: ki az *igazga*, ki az *igzató?* Ha a szoba levegője megkivánja, szükség a kályháha tüzet gerjesztení s a ki ezt tozzi, csak kötelességét teljesíti. De, ha a balgatag ember az égő tüzkőt, mely a kályhában jótékony meleget árasztott volna, a házból ki vive, feltujja s igy a gazdasági épületekre szórja, igen természetes, hogy gyulada támadhat: de hát akkor aztán ne kiáljon; mert nem más, hanem ő maga a gyujtogató.

Egy református.

—

Tekintetes Szerkesztő ur!

Becses lapjának az idei 134 ik számban megjelent „Nyilttevél a brassói ev. ref. egyházközséghez" czimü czikknek azon részére, mely közkedésünket érintő czikkek egyébiránt, az idő rövidsége, a éppen a mai napra vallalt más oldalu elfoglaltottságom miatt szonnal nem válaszolhatok; de fenntartom magamnak, hogy némi felvilágositassal szolgálhassak annak az urnak, kinek „nem szokása maszba belekötni, gorombaság, mások megtámadása, meghurczolása nem kenyere."

Brassó 1892 nov. 9-én.

Tisztelettel

Nagy Károly,
ref. vallás tanár.

Román dolgok.

A magyar tulzás dühöskodik, irja a Gazeta. Csákovárói sürgönyzik neki, hogy dr. Simonu Lazaru roman egyvédet megmotozták Glulugu, Obadu és Petromanu községekben a Replika terjesztésécért. Ha roman röpiratról van szó: akkor azt engedni kell, hogy terjesszék szabadon. Igy akarja ezt a Gazeta s ezt tudhatnák azok a tulzó magyarok és nem kellene annyira dühösködniök. Hiszen ő is terjeszti a vasárnapi Gazeta minden számában azt a hazugságokkal tömött Replikát és még eddig egy hajszálat sem bántották. Egyéb baj is lehet Ghiladon, Obadon és Petromanon.

* * *

A N.-Váradon megjelenő „Vulturul" roman ölczlap szerkesztője Ardeleanu Justinu ellen meginditott sajtóperben a hó 11-én lesz a végtárgyalás. A vádlott védője Hegyessy Márton, de nem zsidó. Hát ezt miért jegyeztük meg? Azért, mert a Gazeta szerint Kossuth tót és Irányi zsidó, s ugy hitták. hogy Halbschuh. Milyen jó tudja a jámbor!

* * *

Meggyőlt Romániának a baja s gőrögökkel. Ujabb követelései alott, elő Janina község (Macedonia) a nem követel többet, csak 9 mosiat, melyeknek értéke csak 5 millió frank, Castris Saefa nevü görög nő hagyta volna e 9 mosiát — uradalmat Janinanak még 1863-ban. Az illyen törvényszék Bukarestben elutasitotta a követelést, a község felebbezett a főtörvényszékhez, de ez elhalasztotta a tárgyalást 1893 január hóra . . . ad graecas calendas . . .

* * *

Haragszik a Gazeta gr. Csákyra, hogy eltiltott egy Pütu féle földrajzot és történelmet, a mely kegyetlenül ferdit. A Gaz. szerint gr. Csáky minden tankönyvet eltilt, a mely hincs hazafias szellemben irva, mert vezzedémsnek tartja. Egyéb baja nincs a Gazetának.

* * *

Bukurestben a nemzeti színházban a Kárpátokon innen elő irónak, Vulkan Józsefnek adták elő ily czimü szindarabját: „Stefan Voda". Első eset, ugymond a Gazeta, hogy Bukurestben nem magyarhoni, hanem Kárpátokon innenti roman iró műve került Bukurestben előadásra. Ha ott jobbat nem tudnak irni, ennek neu Vulkán az oka.

* * *

A Gazeta is megemlékezett a Deresztyén történt vasuti szerencsétlenségről. Szerinte egy 4—5 éves gyereket vérrel borítva huztak ki a gőzös alól olyan állapotban, hogy életéhez nincs remény. A másik gyermek is sulyosan megsérült. Szerencse volt, hogy a lovak nem ijedtek meg, mert igy még nagyobb baj sehetett volna. Az összecsodult nép nagyon fel volt boszankodva a gépész ellen, a ki a nép dühétől félve, jelt adott az indulásra és a vonat elindult. Nem első eset — mondja a Gazeta, — hogy felszólalunk az igen gyors hajtás ellen, mely Brassóban sines mászkéon. Ideje volna, ha már egyszer végét vetnék ama sok veszélynek, a melynek ki vagynak a gyors hajtás miatt tétetve. Na ebben mi is teljesen egy nézeten vagyunk a Gazetával. Különösen az esti órákban kellene az utczákon való gyors hajtást mérsékelni.

* * *

Soha annyi sürgöny egy rakáson, a mennyit a Gazetához Budapestről a miniszteri válságról, de a melyek egy hajszálnál sem tisztázták a helyzetet. „Ez ezt mondja, az azt mondja": ebből áll a sok drága sürgöny.

* * *

Gyönyörködtetti a Gaz. az ó olvasóit, hogy mikönt irnak a magyarokról az olasz lapok, az egyik pl. azt irja, hogy az 1867-ik évben a románokat a megyarok kezébe adta, a kik zsarnokul bánnak a románokkal. Hát 1867 előtt kinek kezében voltak a románok? Az absolutismus kezében s meg se nyikkantak. Most, hogy alkotmányos világban élhetnek, hazudoznak az olasz lapokban. Egy másik olasz lap szerint az összes európai lapokban eldöczi kelene a magyarokat, s leirni őket ugy, a milyenek: „tulzók és rendzavarók." A vak is látja e sorokban a Liga hazugságait, melyeket a Gazeta nyugodt lelkiismerettel tovább terjeszt . . . a mig lehet. Szidnak, gyalaznak minket a Liga hivei abban az országban, melynek szabadságáért ez előtt 30—32 évvel annyi magyar hős vére omlott. Hát a Liga hivei hol voltak akkor? Még hátul gombolódó nadrágban sem jártak akkor. Egyetlen román ifju nem siketett Garibaldihoz a szabad romániából s iám most hogyan undnak hazudozni! Hanem „Farkas" kiáltásnak is csak végét érte volt a csobán fiu. Igy lesz ezzel a Liga orditozással is egykor.

Irányi Dániel temetése.

Irányi Dániel holttesto szombat reggel 6 óra 30 perczkor érkezett meg a debroczeni vonattal, a keleti pályaudvarba.

A perronon a megboldogult több barátja és tisztelője, elnök Justh Gyula a függetlenségi párt alelnöke és Csávossy Béla a képviselőház háznagya, várták a halottat hozó vonatot.

A Deák téri lutheránus templom erre a szomoru alkalomra teljes gyászpompát öltött. A koszorúk déligi csaknem szakadatlanul érkeztek s nem csak a ravatal s környéke, hanem még az oldalfalak is el voltak borítva a nemzetiszinü szalagos koszorukkal. A koporsón volt Kossuth Lajos koszoruja.

A fővaros és az ország impozáns részvéte kisérte utolsó útján az elhunyt nagy hazafit: Irányi Dániel. Nemcsak a hivatali notabilitások jelentek meg, hanem egész sereg vidéki küldöttség s a fővárosi polgárság zászlaja.

A deák-téri ev. templomot, melyet délig legalább 20 ezer ember látogatott meg, egy órakor bezárták.

Két óra tájt kezdett a közönség gyülekezni a templomba. A ravatal körül a gyászoló Irányi és Meskó-családok tagjai s a feketével letakart padokban a résztvevő notabilitások és küldöttségek foglalták helyet. Ott voltak: Szapáry Gyula gr. miniszterelnök, Wekerle, Csáky, Szilágyi, Lukács és Bethlen gróf miniszterek, Berzeviczy, Grócson, Teleszky, Reisnig Ede, Láng Lajos, Fejér Miklós és Szalavszky Gyula államtitkárok, Bánffy Dezső képviselőházi elnök.

A gyásszertartás négy órakor kezdődött. A teljes gyásznepélet bevont oltárnál Horváth Sándor lelkész jelent meg s a karzaton az operaház énekkara adott elő egyházi gyásznéneket. Ennek elhangoztával a lelkész mondott nagyszabásu, emelkedett hangu beszeszutatót.

Mintegy negyedóra multva a menetet sikerült rendbe állítani. Elől egy szakasz lovasrendőr nyitott utat, utánuk a pap kocsija következett. Ezután az egyetemi ifjuság, az egyletek és testületek következtek.

A 48-as honvédek a koszorukat vivő kocsik előtt haladtak. A roskadásig megrakott két koszorus kocsi mögött haladt a békési küldöttség. A fejét Vasvári-Kovacs vitte.

A menet a nagy emberáradat miatt csak nagyon lassan haladhatott előre s különösen a nemzeti és népszinháznál oly nagy volt a tolongás, hogy a lovasrendőrök is alig birtak utat nyitni a menetnek, mely fél 5 után ért a temetőbe. — Deák Ferencz mauzoleumával szemben ásták sirt Irányi Dániel holt tetemeinek. E sir körül, már 3 órakor roppant közönség csoportosult, ugy, hogy a kivonuló rendőrség csak nehezen tudott kordont vonni a nyitott sir körül.

A gyásznemet, élén a lengyelek vörös-fehér nemzeti lobogójával fél 5 óra táján érkezett a sirhoz. Az egyetemi polgárság két szazló alatt érkezett meg, s annyira elszórólottá a szabadon tartott területet, hogy a képviselők nagy csoportja alig juthatott a sirhoz.

Mig elhelyezkedett a menet a sir körül, az operaház énekkarának gyászdala zendült fel, s a több ezer főre tehető közönség meghatva állt a sir körül. Horváth Sándor ágh. ev. lelkész mondta el ozután bucsuztató imáját, s azután a boldogult rokonainak hangos zokogása közben lépett a lekete gyásszzal bevont emelvényre Eötvös Károly, hogy a függetlenségi párt nevében bucsuzzék el a feledhetetlen halottól.

Nem csak szónoki műremek volt e beszéd, mely az elhunytnak hazafini és emberi erényeit a lelkesedés magasztos hangjai szerint, hanem egyutal a könnyekig megható bucsuja egy mélyen erző s a fájdalomtól vo-

---

Széles domboru melléről lehasadt az ing, az arczát összevérzte a faága, mikor közte bujkált.

Magához huzza a leányt, hogy összeér a fejük.

— Látod azt ott, a két hegy között? Szépen világit, ugy-e?! . . .

A leány megkapaszkodik az erős ember karjába.

— Te szörnyű ember! . . .

A férfi szájja magába a leány forró leheletét.

— Egy óra multva annak sem lesz semmije. Most már szeretsz, Liliána? Hát már vagyok olyan, mint az! . . .

— Gonosz vagy, irtózatos vagy.

— Szeretsz? . . .

A leány magához szorítja, ugy, a hogy tudja és engedi, hogy a legény élébe kapja és ugy fusson vele.

IV.

Ez is egy példa uram, arra, hogy a mig felső-vidéki ember eladja a deszkáit, azalatt elpusztulhat a háza tája és igézetes szóval, tüzes nézéssel meghabonáztatják a feketeszemű mátkáját.

LENGYEL SÁNDOR.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

nagló baráti szívnek, Eötvöst magát köszönhetjük ebben elfogta a zokogás, s a kik közel álltak hozzá, isthatták olnó könnyeit.

A köszönő pedig mélyen meginduliva hallgatta a kittnő szónok rapszodikus beszédét.

Az operaházi énekkar fejezte be a szertartást, s a gyászkar hangjai közöttt bocsátottak le a sírba a koporsót. A koszorúk körül vatóságos harcz támadt, mert mindenki akart egy zöld levelet vinni emlékül Irányi sírjáról. A köszönő egy-egy marék rögöt dobott a sírba és fül hat óra lett, mire a köszönő oszladozni kezdett.

HELYI HIREK.

— **Unitárius** istentisztelet lesz f. hó 13 án délelőtt 10 órakor az ev. ref. templomban, melyen Vaska Béla S.-Szentkirályi beszégáló lelkész az org egyházi beszédet tartani.

— **A brassói** magyar protestáns nőegy let első fillérestélye. Tavaszy szerdán este a Central Nro 1 szálloda nagytermében folyt az első fillérestély, a melyre a legszebb és legválasztékosabb közönség jelent meg. Különösen sok szép lány jelent meg. A különben ösze állított s különben is tartalmas műsorát érdekkel várta a nagy számu s az egész termet megtöltő hallgatóság. Nyolcz órakor a helybeli ezred teljes zenekara Hunyadi László cz. operából vett nyitánynyal kezdte meg az előadást derék karnagyuk vezetése mellett. A közönség lelkesen fogadta e darabot ugy, hogy még két jüben kellett megujrázna a derék zenekarnak. Ezután Nagy Károly refi. lelkész lépett elő s a gyönyörön megirt Gyermek cz. kötteménye Endrődi Sándortól szavalta el. A tiszteletes ur kitünő előadása, erősen kidomborito és szinező tehetségét bizonyitotta be a szavalattal. Az érzelmek rajzolásában, a kötteményen átvonuló hangulat tolmácsolásban is igazán kiválónak mondhatjuk a szavallatot. Reméllhetőleg több izben lesz alkalma a közönségnek azt a zugó tapsban nyilvánuló elismerést meghozni a szavallónak, mint a tegnap esténi. Ezután a műsor folyópontja következett. A katonazenekar vonós hangszereinek kiséretével enekelt Benedek Irén k. a. A kiasszony még nálunk nem szerepelt eddig és kiváló képességéd, sikeres előadásainak hire bizonyos igényeket támasztott eleve a közönségben a annál inkább tori ki elismerő éljenben és ujrázlató tapsban mikor első darabját a Fülemiledal (Czigánybárd operettebő) elénekelte. Ezután egy koringőt énekelt a Madarász-ból. A közönség lelkesen fogadta s a kiasszony szép hangja, kifogástalan előadása s kellemes megjelenése egyszerre ragadta magához a közönséget s erősen kivánta a dalok ismétlését. Még sokáig kivánta volna ezt és főleg várt magyar dalokat, de ugy látszik a fárasztó darabok után szerénytelenségnek tartá követelőleg lépni fel. Mindazonáltal erős reménykuk a kiasszonyi Wéberör hallani azt az idén hamu. A nőegylet eljemerését kifejező szép csokor, melyjyel művészünket megtepte fejezze ki részünkről is a nagy elismerést. Ezt követte a fiata Malcher Rezső ur hegedűjátéka. Ch. de Beriotnak hegedű-concertjéből és Huber Károly 3-ik Ábrándjából játszott Jaschik Gyula ur zongora kisérete mellett. A fiatal Malcher ur még azon korban van, melyben a legtöbb fiatal ember még az életről öntudattal sem bir, s ő már valóságos kis művész. A darabok magokban mutatják, hogy minő tehetséget a minő gyakorlatot, sőt nagy értelmet igényel azok precíz előadása. Es bámulattal látták, hogy a fiatal Malcher ur ezeken a legnagyobb mértékben felelt meg. Átérte ugy hatott a közönséghez, hogy mindenki azonnal megszólitott, hogy a hallgatók kedvezőe lett s ép ezért annyit ujrázatták, hogy alig-alig akartak lemondani a továbbiról. Valóban nagy elismerésel vagyunk az ifju művész iránt. Ezután a műsor lezárása következett Meyerbeer áriájával az Ördög Robert cz. operetből. A gyönyörű kürtszólóan ismételten alkalmuk volt elmerülni s hogy itt annak remek voltát nem emlitjük hosszasabban azon köztudomás oka, melyet mindenki ismer a katonai zenekar solistájának remek játékáról. Ezután megkezdődött a tánczs de első éjjelig tartó. Szép leány, szép asszonyok nagy számmal vettek abban részt. Az estély mas tekintetben is eléreres volt s büszkék lehetnek az oly sokat és oly nagy kitartással fáradozott elnöknő Sassyné ő méltósága és Femmingerné urasszony az estély eredményére. Azon reméljuen, hogy szegényosrau gyermekek felruházása és segélyése már magaban, mint első jó czél, de főleg az igazi jó magyar szellem a mely ezen estélyeket domináns a téle i meg sokszor fog tele házat csinálni a nő egyletnek — zárjuk be a sorokat élteive nőegyle tünket

(Somell).

— **Az iparos ifjak egylete** által vasárnap rendezendő mükedvelői előadásra felhivni kivánjuk az érdeklődő közönség figyelmét. Városunk magyar egyletei közül ez az egyesület az, mely leginkább törekszik buzgalmának ujabb és ujabb jeleit adni; s miután közönségünknek már több izben nyilt alkalma meggyőződni a jövő iparos nemedéknek a társadalmi müvelődés terén is kifejtett életrevalóságáról, talán fölöslegesnek is nagyongon hirdetni, hogy az egylet ezen előadásával egy ujabb levelet fog fűzni eddigi sikereinek elég üde koszorujához. A kik látogatni szokták a „mesterlegények" előadásait, azok most is ott lesznek bizonyára hirlapi nógatások nélkül is, mert tudják, hogy onnan csak megelégedetten lehet távozni. Ugy legyen

— **Jótékony zene-estély.** A helybeli jól ismert Amicitia intézetben f. hó 12 én (szombaton) jótékony zene-estély rendeztetik, mely alkalommal szavalati solo és duett énekdarabok előadásán kivül fűképen Krummel Ilugó helybeli zongora-müvész kelt leánya, Eliza és Margit fogják szólaltatni a zongora játékukat a zenekedvelő közönségnek bemutatni. Nevezettek kiképeztetésöket atyuktól nyerték s azon fokon állanak, miszerint már a jövő tavasson mintegy bérutra indúlnak ugyisk kiséretében A szomszéd szép tanitó leánykái szegények felsegitésére fordítatik. Kezdete fél 8 órakor.

— **Hangverseny.** Vasárnap, e hó 13-án este a Central Nro 1. szálloda nagytermében a cs. és kir. katonai zenekar fellépésével ismét sorozattal — teritett asztalok mellett — hangverseny rendez. Kezdete 7/8 órakor; belépti díj 30 kr.

— **A Czenk titka.** Kedden délután, midőn egy a czenkaljan 12 h sz. alatt laló leánya a kanálisban ruhát mosott, a czenkról egy fölig már rothadassnak inditó emberi fej gurult le. A leány elrémülve haza szaladt és anyja ezen eseményről a városkapitánysággal jelentést tett. A ma reggel hivatalból kiküldött bizottságnak sikerült, a 12 sz. ház irpahban a czenkrólszóló alatt egy szikfahasadékban ezen fejhez a törzsöt megtalálni. A törzs finom kammgarn ruhába van öltözve. A kalap is megtalálatott, de a czipők hiányoztak és a kabát ugy mint a nadrág fölfele fekvő szakba van fodritva. Az fej jobb balcsánkán egy lövési jel találtatott.

— **Fenntt hirrel kapcsolatban** a rendőrségtől vett tudositás szerint, kedden a czenken feltalált fejetlen emberi testről az constatáltatott, hogy a halott az itteni kosárkötőmester Müllner Józsefnél volt alkalmazva és ez évi szeptember hó 9-ike óta nyomtalanul eltűnt Studieo Villmos kosárfonógesnél (Mercurstrasse) lakott, s az eddigi nyomozások folytán kedélyzavarodottsagban, valószinűleg önmaga vetett véget élelének.

— **Hitványsag.** Tudavelvő dolog, hogy az aljasság mindig titkon és alattomosan jár. Különösen Brassóban tapasztaltuk azt, hol alig egy évi alatt 3—4 névtelen levelet küldöttek be, a melyek mind a logtisztességesebb éf legbecsülettel bírókat szólták meg. Az ilyenekkel persze szóba állani nem szokás, de mégis a közönség figyelmét felhivjuk a már több izben ismételt esetre azért, hogy kisérje figyelemmel mineseb hirhedt futtyuk, vagy az önérzet szikráját is nélkülöző jellemtelen kölykök teszik ezt a dolgot, hogy ha sikerülne valamelyiket megiepni — megkutyakorbácsolhatnak az érdekeltek. (Beküldetett.)

KÜLÖNFÉLEK.

— **Jótékonyczélu előadás.** A segesvári m. kir. állami iskola tanitó testülete szegény tanulóinak segélyezésére f. é. november 12-én, a „Csillag" vendégszín dáramelyen tánczczal egybekötött estélyt rendez. Műsor: 1. „Grandeviise brillante", Schulhofftól, Zongorán előadják: Nagy Leontin k. a. és György Ilonka. 2. „A bűvös vadász", Webertől. Énekli: Wolf Sarolta k. a., zongorán kiséri: Nagy Leontin k. a. 3. „A kevély pava", Gyermek szinmű, irta Hetyey Gábor, 2 felvonásban. Előadják: az áll. isk. leánynövendékei. 4. „Beriot első concertje". Előadják: Zacharias Laura k. a. hegedűn, Nagy Leontin k. a. zongorán. 5. „Székely Imre IX. ábrándja", zongorán előadja: Nagy Leontin k. a. Előadás után tánczmulatság. Helyárak: I., II., III., sorszék 80 kr., a többi helyek 60 kr., gyermekjegy 20 kr. Kezdet pont fél 8 órakor. Felliférések tekintetébe fogadtatnak és birlapilag nyugtáztatnak.

— **Az 1848—49. Történelmi Lapok** 21. száma első czikkében a kolozsvári orsz. ereklye muzeum öre irja le a megáll-podásokat, melyek a kolozsvári, budapesti és aradi muzeumok intézői közötti személyes érintkezés alatt a muzeumok nevelésére vonatkozólag létre jöttek. Tárczaban Kovács Mózes székely honvédet ismertetü Vajdai Emil tanár. Halottak napja alkalmából képben mutat be a lap több f. évben elhunyt honvédet. A lap ezenkivül a rendes rovatokat tartalmazza a hozzá van mellékelve az ereklye muzeum Arany könyvének néhány lapja, mely a szabadságharczbeli pénzek mellett a folyó pénz adómanyok s a honvédek arczkép sorozatának közlését kezdi, mely képek az ereklye muzeumban igen nagy számban gyűlek ösze és rang a zászóiaihak szerint vannak csoportositva.

— **Felhivás** a Vasvári még élő honvédeihez. A kolozsvári „Vasvári Kör" felhivja mindazokat a még életben levő honvédeket, a kik a Vasvári csapatban működtek s a funtinelli tiszkötelezettséget megvonatkozik, hogy nevüket, lakásukat s honvéd voltukra vonatkozó igazolványukat a Kör szabályzatának 5. pontja értelemében a kolozsvári orsz. ereklye muzeumhoz beküldeni szivesedjenek, hogy nevük a Kör tiszteletbeli tagjai sorába bejegyeztető légyen. Egyuttal arra is felkéretnek a t. honvédek, hogy egyidejűleg minden hivatalos igazolványt, iratot, melyet a Vasvári csapatban kaptak, a muzeum ereklyéinek Vasvári-csoportjában való kiállitás végett beküldeni sziveskedjenek. A Kör hálával veszi, ha minden honvéd az igazságnak megfelelően és tárgyilagosan tesz mindent, a mire egész bizonyossággal emlékezik e tiszkötelet illetőleg. Különösen kéri a Kör a figyelmet annak leirására: 1. a csata mely napon és órán és körülbelül hányan vettek részt? 2. hányan menekültek meg, ezek között kik élnek, kiket ismer s lakásuk hol van? 3. Vasvári hol esett el, ki által, mily módon, hoittestével mi történt? Ez adatok mielőbbi beküldésére kéretik azért, hogy a kör e havi 15-iki gyűlésén tárgyalhatók legyenek. Vasvári kör elnöksége: Szabó Samu elnök, Csürös József titkár.

— **A háromszéki** önvédelmi harcz történetét megirta, hogy Sándor Ibrágyi ref. lelkész, 48—49 honvéd, ki gazdag adatokkal rendelkezett e munka megirásához. A kötetet Szabó Sámuel kolozsvári ref. tanár, a Vasvári kör utóbb fogta sajtó alá rendezni. A mü, a kolozsvári orsz. ereklye muzeum tiudásában, ennek javára fog megjelenni. A munka házgyűtő nő szabadságharcz történet irodalmunkban az ily bromnkre szolgál, hogy annak megirásra kéretnek s felszólitatnak Gábor Áron mellett szerepelt férfiu irta meg

— **Az idei** Luther-ünnepségen Vittemberben Teutsch erdélyérzi ág. ev. püspök is jelen volt és Vilmos császár Teutsch püspöknek ezüst lánczos hangon poharact. Ilyen szerint 1517 óta.

— **„Touse les trois"** Sztojanovits Jenő legujabb balletjének teljes zongora kivonata legujabb zenekivül diszes kiállitban a „Harmonia" kiadásban. A bálok több számban „Mandolinata Szerenád" — Intermezzo „d'amour" — „Skiz entreája" — „Pagát entreája" — „Intermezzo" „Keverés" — „Kibitzer jeleset" — „Pagát Ultimo." A czimlapon Kunosy Frigyes eredeti rajza kecsen balleri nával a torokt-partik ábrazolja és dicséretére vallik Kunosy Vilmos és fia zenemű-nyomdájának A teljes zongora kivonat ára 2 frt és kapható a „Harmonia" zeneműkereskedésében (váczi-utcza 9. sz.)

— **Elégtétel Miklós főhadnagynak.** A bécs berlini versenytoyaglas bizottsága a kötelező ujdatkozatot tesszi ki Kurzé: A „Berliner Tagblatt" október hó 1-én megjelent legujabb „Tanulssjok a versenylovaglásról" czim alatt czikket közölt, a melyben cs. és kir. 10 huszárezred főhadnagya ellen, sulyos vádak emeltetnek. A Berliner Tagblatt e czikkben nem csak valótlanok és helytelenek, hanem épenöggel tarthatatlanok is. Kölönösen azon vádak, a melyek Miklós főhadnagy ellen emeltetnek, az egész tisztikar nevében, mint roszakaratu rágalmazások, a legkiáltóbb visszautasitattnak. Miklós főhadnagy minden tekintetben és teljesen eleget tett a feltételeknek és a rendelkezéseknek.*

— **Magyarok kivándorlása Romániába.** A bukaresti lapok közlik hivatalos kimutatások alapján a statisztikai adatokat, melyek szerint az utóbbi három év alatt a magyar honosok számra, kik az 0-sanczi, bodzai, tolgyesi, gyimesi és ojtozi szorosokon keresztül vándoroltak ki Romániába, több mint tizezer fővel haladja meg azok számát, a kik ugyanez idő alatt Romániából Magyarországba visszatértek. De még nagyobb a száma azoknak a jobbára katonaköteles embereknek, a kik utlevél nélkül, rejtett utakon szökődtenek át a román királyságba. Megjegyzendő, hogy itt csupán az említett két erdélyi szorosról van szó s nem tudjuk azoknak a számát, a kik Predeáon át vándorolnak ki, pedig ez a fő közlekedési út. Összevetve mindent, bizvást vehetjük a valóságnak megfelelő számitás lapjává, hogy Románia lakossága évenkint legalább hat ezer kivándorolt magyar honosai szaporodik, Magyarország népesedésének rovására.

— **Az ólah trónörökös** házassága elé a pápa akadályokat gördített, melyeket azonban mint Rómából irják, sikerült legyőzni. Ferdinánd oláh trónörökös ugyanis katholikus vallásu, menyasszonya, Mária edinburgi hercegnő pedig protestáns. Ferdinánd herczeg e miatt, miközt az edinburgi hercegnőnél eljegyezte, diszpenzációt kért a pápától, melyet a pápa meg is adott, az alatt a feltétel alatt, hogy a házasságból születendő gyermekeket a katholikus vallásban nevelő fel. Ezt a feltétel azonban azon Ferdinánd herczeg, sem az edinburgi hercegnő nem fogadta el. Végre a pápa beleegyezett abba, hogy a házasságból származó fiuk az atya vallását kövessék, leányok pedig az anyáét.

— **Orosz erélyeskedés.** Erdekes pór folyó le légutóbb egy orosz birság előtt. Egy Moszkvától 30 wersztnyire fekvő faluban a falu öregei halálra vertek egy 72 évesparasz nőt. Valami öreg asszony beteg lett s arra a gondolatra jött, hogy őt a boszorkány hirében álló 72 éves öreg asszony tekintete tette betegegé. Volkereskedet erre a falu vénei, előtgatták a szerencsétlen öreg asszonyt, a addig vertek, mig kezik között halálra nem vált. Ekkor már egy hangot sem tudtt szólni, az öreg asszonyok lépőt hozzá; letépdesté róla a ruhát a szitán ős is tiltegeltek a szerencsétlent. Másnap aldozatul lett meghalt. A birósig előtt nyolcz férfi és három nő állt, mindannyi a falu vénei közül való. A tárgyalason s a mellett voltak, hogy ők helyesen cselekedtek, mert a boszorkány az ő szemeik erőtnd egyebet, mint a halált. A birósig nem érte be ezzel az indokolással s a vádlottak közül 7-et négy évi szibériai kényszermunkára, hármat fegyházra itélt, egyet pedig felmentett. (K.)

— **Szélvagdalt** cz. Párisból irják, hogy Goron rendőrfőnök maga jár utána annak a rejtelyes bűnügynek, melynek egy szerencsétlen nő esett áldozatul, Kőt detektiv már oly nyomra akadt, mely remélhetőleg a tettes felfedezésére fog vezetni. Beszélik, hogy a rue d' Hautpoulban, a botzaris-utcza közelében. hajnali időben egy mészárosleány összeszett kedvesével, ki azonta eltünt. A legényt letartóztatták, de azt állitja, hogy a leány eltavozott tőle és azóta nem látta. Időközben több nőveiten feljelentés érkezett, a melyek azonban inkább tévutra vezetik a rendőrséget. Laugier dr. ugyszólván megszálott utan is magmaradt ama véleményénél, hogy az áldozat 25—35 éves s 162—165 cm. magas lehetett. — Tegnap délutan két óra tájt a Chateaudes Rentiers-utcában Allenaie nevü ember egy kóraktárban csomagot vett, melyet egy teljes tüdő és egy másiknak a fölét, boleket, majat, lépet, darab szivet tartalmazott, a „Petrifoie" ős. 29-iki számában takarva és egy zöld kötöppel, a melyet az ócsok szokták viselni. A csomagot elkültték a morguebe; hat fontot nyomott. Különben még kétes, hogy emberi testrészek voltak-e csomagban. Goron kiállitása a kötőrt tovább a kendőt és a fűzőt, melyet a botzaris-utczai gyászos lelettel találta.

Nyilt-tér.*)

Köszönetnyilvanitás. Mindazoknak, kik boldogult férjem elhunyta alkalmával iránta való tiszteletüknek és családunk iránti részvétüknek a temetésen való megjelenésük által vagy más módon kifejezést adtak; s különösen a helyben állomásozó honvéd tisztikar és érdemes parancsnoka méltóságos Sassy Frigyes ezredes ur, valamint boldogult férjem kartársai az altisztikar: fogadják részvétükért fájó szivemnek őszinte hálás köszönetét.

Brassó, 1892. nov. 9-én

özv. **Dabóczi Albertné.**

*) Az ezen rovat alatt megjelent közleményekért és azok tartalmáért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár (Biblioteca Centrală Universitară "Iosif Vulcan" - BCU Cluj-Napoca.

Hirdetések.

14048—892. sz.

Hirdetmény.

A Magyarországon erdélyi részben fekvő Brassó szab. kir. városban létesítendő s legfőbb helyen jóváhagyott uj vizmű kivitelére a munkálatok és szállítások iránt, **csütörtökön folyó évi december hó 22-ik** alólírt városi tanácsnál írásbeli ajánlati tárgyalás fog megtartatni az alábbi feltételek alatt:

A munkálatok és szállítások kiterjednek:

1) a vizmytásra és vizgyűjtésre 2 forvás-területben;

2) egy hozzá vezetési csatorna és két magas fekvésű vizmedoncze építésére döngött betonba;

3) a vascsőhálózat lerakására és az erre szükséges összes anyagok szállítására.

Az ezen 3 munka csoportra hozzávetőlegesen előirányzott költségek tesznek:

a) a vizmytás és vizgyűjtésénél 28.000 frt.
b) a beton munkálatoknál 100.000 frt.
c) a vascsővezet lerakodásnál és szállításánál 224.000 frt.
összesen 372.000 frtot.

Ajánlatok elfogadtatnak a munkálatok és szállítások átvételére ugy az összes elől megjelölt 3 munkacsoportra valamint különkülön egy vagy két csoportra nézve is, melynél a város képviselő testülete jogositva van, a tett ajánlatok közül, tekintet nélkül a követelt árakra, szabadon választani vagy valamennyi ajánlatokat visszautasitani.

Vállalkozni szándékozók felhivatnak a vonatkozó irásbeli 50 kros bélyeggel ellátott és a vételi, épitési összegről számlitott legalább 5 %-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatikat legkésőbb esztörtökön 1892. évi december hó 22-én déli 12 óráig közép európai időszámitás szerint, Brassó varos polgármesterének átnyujtani.

Ajánlattevő tartozik ajánlatában kijelenteni, hogy a hitelesitési záradékal ellátott az épitkezésre vonatkozó munkálatokat és pedig az épitési terveket, előmértékeket, az ajánlati- és szerződési feltételeket, valamint a részletes a) a vizmytásra és vizgyűtésre, b) a hozzá vezetési csatorna és magas fekvésű vizmedoncze döngött betonbol való épitésére és c) a vascsővezet lerakására és szállitására vonatkozó feltételeket, valamint az épitő-közmüvesi munkák városi árjegyzékét ismeri és szoknak magát feltétlenül alávetni.

Az ajánlatban az előmértékben felsorolt egyes munkálatok és anyagok ára, valamint az árakból folyó összesz számokban és betükben, végre ajánlattevő neve és lakása pontosan kitüntetendő és az ajánlattevő által sajátkezüleg aláirandó.

Ajánlattevő az általa felajánlott egyes árakhoz kötve van, s fentartás az anyagok árára valamint a munkabérek magasságára nézve meg nem engedhető.

Ajánlattevő köteles ajánlatában a vizmű épitésére felhasználandó anyagok u. m. csövek, hygramsok, tolok, szelepkutak és czement beszerzési forrását megnevezni.

Ajánlattevő vagy maga kell hogy szak értő legyen, vagy pedig a munkálatok kivitelére egy szakértőt az ajánlatban megnevezni, ki hasonló munkálatokat megelégedésre kivitt, mi irásbeli okmányokkal igazolandó.

Az épitkezésre vonatkozó munkálatok és feltételi füzetek érdekeltek által, kiknek a viszonyok folöli előzetes tajékoztatást a helyszinen ajláttik, a brassói városi épitési hivatalnál a szokásos hivatalos órákban az ajánlati tárgyalás napjáig betekinthetők és a felvételi füzetek, valamint az ajánlati mintak az előmértékekkel együtt ingyen, a tervek másolatai pedig 10 forint beküldése mellett szolgáltatnak ki, illetve küldetnek meg a városi épitési hivatalhoz intézett szóbeli, vagy irásbeli kérésre, ugyszintén bármely kivánt tovabbi felvilagositás alólirt városi tanács részéről készséggel adatik meg.

Brassó, 1892 évi október hó 22-én.

591 (3—3) **A városi tanács.**

SZALAGOK NYOMÁSA

halotti koszorukra,

arany, ezüst, bronz és fekete szinben.

Minták a helyi piaczon egyedül birok *gőzzel hevitő*, aranyozó géppel s továbbá nagyvélaszlétku *virfelirattokkal* rendelkezem, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy egy óra alatt 4—5 koszoruszalag nyomatását eszközöllhetem s igy a nagyérdemü közönségnek a *képzelhető legolcsóbb áraken* szolgálhatom, ezáltal tehát a kevésbbé vagyonosoknak is a szalagnyomás megszerzését hozzáférhetővé tettem.

Kiváló tiszteletttel

WÁCHTER GYÖZŐ

könyvkötészete és aranynyomat intézete,

Brassóban, Lensor 32. sz. a.

597 (3—6)

Sz. 3561/892.

HIRDETMÉNY.

Hosszufalu község B üzemosztályának 1 vágás sorozatából a nagymélységu földmivelésügyi m. kir. Ministerium 8885/1—3/92. számu rendeletével jóváhagyott idejiemes üzemterv szerint 1891 és 1892. évre kihasználandó fatömeget folyó évi december hó **7-én** d. e. 10 órakor a község házánál tartandó nyilvános szóbeli árverésen eladja. Zárt irásbeli ajánlatokat a becsértek 10%-val készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban felszerelve a község elöljárósága által az árverést megelőző napig fogad el.

A kihasználandó fatömeg 3974 tőke 11423 köm m. 3-ra átlagosan 55 cm melmagossági átmérejü 24 m. magas bukkfaból és 177 tőke 2054 köm m. 2-re becsült átlagosan 36 cm melmagas átmérejü és 26 m. magas jegyenyefenyőből áll. Hiv. becsértek 5801 frt.

A vágás terület a hosszufalusi vasuti állomástól 19 km-re levő „Predelutz" mellett van.

Árverezési és kihasználási feltételek megtudhatók alólirt községi elöljárosnál és a hosszufalusi m. kir. erdőgondnoksánál.

Hosszufalu, 1892. október hó 25 én.

A község elöljárósága:

Gávrus János jegyző. **N. Roscullis** biro.

596 (1—3)

Borárulás

a háztól ki.

1 liter vizhez való jó bor		30 kr.
1 „ „	kitünő minőségű	35 kr
1 „	finom ócbor 1888-beli	45 kr
1 „ „	Muskotály ócbor	50 kr.

Papp Ferencnél

Kapu-utcza 48. sz. a.

591 (4—6)

Gyógytár az örangyalhoz.

575 (9—10)

Antibácterion.

A legjobb védszer a Cholera, Thyphus, Dyphteritis, himlő és minden más fertőzé betegség ellen. A szobák, ruhák és kezek tisztitására használható.

Nem mérges! Biztosan ható!

Suszter Károly, Brassóban.

A TAGLICHT és FLEISSIG fogarasi lakósok szeszgyárába egy

gépkezelő kerestetik,

ki a gőzgépet és gőzkazánt kezelni tudja, — havi 30 torint fizetés mellett. Oly egyén ki szeszgyárban már működött és a lakatos, vagy a rézmüvesi teendőket is értü, előnyben részesül.

602 (1—3)

A t. cz. közönség szives tudomására kivánjuk adni, miszerint a föllgynökségünket Brassó és vidékére

Novotny Károly Adalbert urra

kapu-utcza 6. sz.

ruháztuk át, — ki is a biztositási ügyre vonatkozó felvilágositásal legkészségesebben szolgál.

Budapest, 1892. november 1.

Az „Allianz"

élet és járadékbiztosító r.-társaság

Magyarországi képviselősége.

604 (1—3)

---

657 sz.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A Brassó varmegye területén lévő törvényhatósági közutakon 1893, 1894, 1895, 1896., 1897. és 1898. években eszközlendő kavicsszállitás biztositása végett a f. évi **november hó 26-án** a Brassó varmegyei m. kir. alispánjánál hivatal helyiségben zárt irásbeli ajánlatok alján versenytárgyalás tartatik.

Felhivatnak ennélfogva vállalkozni kivánók, hogy ajánlataikat a fentemlitett államépitészeti hivatalhoz czimezve, legkésőbb a kitűzött tárgyalási nap délelőtti 10 órájáig nyujtsák be. A késöbb beérkezett ajánlatok, valamint az ajánlatban a bármikor beérkezett táviratok és utojánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok öt pecsétlel zárt boritékban a czimzésen kivül világosan kiirandó, hogy az ajánlat a Brassó területén lévő törvényhatósági közutakon eszközlendő kavicsszállitásra vonatkozik.

Az ajánlatok az államépitészeti hivatalban átvehető ajánlati és kavicsfelosztási mintak szerint teendők meg.

A benyujtott ajánlatok vissza nem vonhatók s mindegyik ajánlattevő ajánlatának beadásától számitott n-gy hétig kötelezettségben marad.

A varmegye területén átvonuló törvényhatósági kavicsutak egyes csoportra osztatnak fel, mindegyik csoportra külön külön ajánlat nyujtandó be, azonban ajánlat beadható egyetlen egy csoportra is.

A törvényhatósági közutaknak csupán egyes szakaszaira tett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Ugy az ajánlat, mint a hozzá mellékel felosztási kimutatás szabályszerti bélyegge, látandó el és mindkettő az ajánlattevő álta aláirandó.

A bánatpénznek a varmegye alispánja ö nagyságához történt bedetetését igazoló nyugta az ajánlathoz csatolandó.

A bánatpénznek a tárgyalásnál alapul szolgáló kavicsfelosztási kimutatásban kitett mennyiség utáni az ajánlott árak összegének legalább 5%-át kell kitennie.

Azoknak az ajánlattevőknek, i kiknek ajánlata el nem fogadtatott, bánatpénze az érlejtés eredmenye feletti határoznatnak után fog kiadatni, illetve az intézkedés a kiadatás iránt megtétetni.

A tett ajánlat vállalkozót azonnal, a varmegyét azonban csak azon naptól fogva kötelezi, melyen azt a varmegye alispánja ö nagysága jóváhagyta.

A szállitási szerződés és részletes feltételek, az ajánlati mintaszámok s ennek mellékletét képező felosztási kimutatás az államépitészeti hivatalnál a szokott hivatalos órákban átvehető, illetve megtekinthető.

Kelt Brassóban, 1892. évi november hó 4-én.

Windt Lajos, kir. főmérnök.

599 (1—3)

Sz. 1687—892.

Árlejtési hirdetmény.

Zajzon kozárg tulajdonát képező legelett malom és istáló földelzetének, valamint egyéb apró javitásoknak helyreállitása 1519 frt 65 kr kikiáltási árban a képviselő testület által előirányoztatnak, a megtartandó szóbeli árverés határnapja Zajzon község irodájában 1892 évi **november hó 16-án** d. e. 10 órára tüzetett ki.

Az erre vonatkozó feltételek a községi irodában, a hivatalos órák alatt megtekinthetők. — Irásbeli zárt ajánlatok a kikiáltási ár 10 százalékával ellátva az árlejtést megelőző napig a községi elöljáróság által elfogadtatnak.

Zajzon, 1892. november 7-én.

604 (1—3) **A községi elöljáróság.**

Tiszta vér

az egészség!

Tiltott betegségek, **görvély, kütések és-sápadtság, általános bágyadtság, ügyöngeség eltünnek** az egészséges vér mellett!

Sikeres eredményért kezeskedünk gyógymódunk használata mellett.

Kérdésekné válaszbélyeg mellékelendő.

Office Sanitas Párisban, 30., Faubourg Montmartre.

480 (15—?)

Brassó, nyomatott a kiadó-tulajdonos KOZMUVELODES irodalmi s münyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca